

Karolinska
Institutet

AI för studenter

En UX-resa, från projektbeställning till färdig webbsida

Ingrid Andersson, bibliotekarie & Kristina Froelich, skrivpedagog
Universitetsbiblioteket, Karolinska Institutet

AI för studenter

<https://kib.ki.se/ai-for-studenter>

AI för studenter

Lär dig använda AI på ett effektivt och ansvarsfullt sätt i dina studier. Här hittar du tips, konkreta exempel och förhållningssätt.

AI – så fungerar det

Vilka AI-verktyg kan du använda?

Hur påverkar AI miljön och samhället?

Söka information med AI

Hur kan du söka information med AI?

Kan jag lita på AI-baserade sökverktyg?

Skriva, läsa & sammanfatta med AI

Hur kan du använda AI i skrivandet?

Hur kan AI stödja läsning av akademiska texter?

AI och lärande

Hur påverkar AI ditt lärande?

Hur kan du använda AI för att skapa studiefrågor och ta anteckningar?

Konkreta exempel

Hur får du generellt använda AI i dina studier – och inte?

Hur kan du avgöra vad som är okej användning?

Prompta smartare

Hur promptar du effektivt?

Hur kan en promptmodell hjälpa dig?

Uppdraget från KU

"Ta fram en digital resurs för KI:s studenter som ger dem råd och kunskap om generativ AI och hur sådana verktyg kan användas i studierna."

Effektmål:

Att KI:s studenter har kännedom om hur generativ AI fungerar samt vilka verktyg de kan använda i sina studier och hur.

- Stötta och trygga studenter i det nya AI-landskapet
- Samspele med avd. Undervisning och lärandes (UoL) [AI-resurs för lärare](#)
- Huvudintressenter: Studenter och lärare
- Andra intressenter: PD/GUA, kursansvariga och undervisande lärare, UoL, ITA, Studenthälsan, jurister, studenter
- Referensgrupp
- Projektid: februari–juni 2025

Projektgruppen

Anna Borgström,
skrivpedagog

Kristina Froelich,
skrivpedagog

Lovisa Liljegren,
bibliotekarie

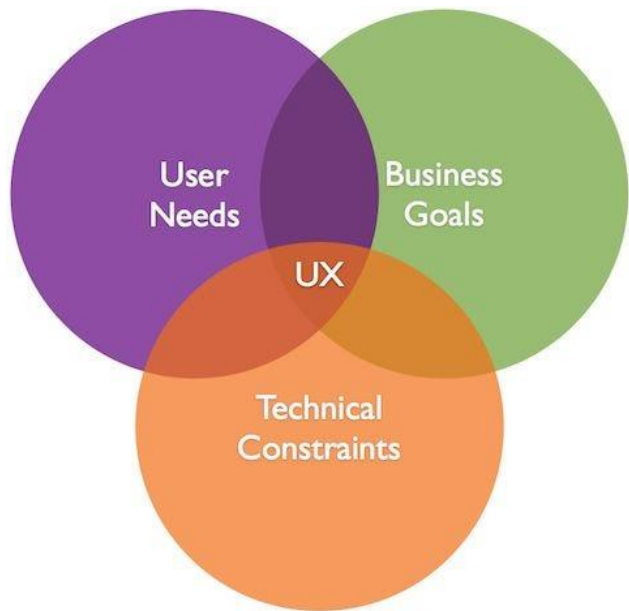
Ingrid Andersson,
bibliotekarie

Anna Christiansen,
kommunikatör

Metoder:

Användarcentrerad design (UX) och agilt arbetssätt

Från: <https://bit.ly/2JGiJvn>

Formulera **hypoteser** utifrån problemen enligt mallen:

Vi tror att användaren
har problem/brist på kunskap/beter sig så här
Vilket leder till konsekvens
och om vi prövar den här lösningen skulle det leda till
förbättringar/resultat

- Bryt ner arbetet i mindre delar och prioritera och planera allt eftersom
- Testa tidigt och kontinuerligt på tänkt målgrupp

Ramar

- Slutprodukten förutbestämd – en webbsida
- Balansera studenternas önskemål kontra det vi och andra ser att de behöver
- Lärarnas önskemål och behov
- Befintliga resurser och riktlinjer
- KU:s struktur för administration

PROJEKTBESTÄLLNING

Generativ AI – råd och rekommendationer till studenter

2024-12-16

Beställare: Ewa Ehrenborg

Projektledare: Ingrid Andersson

Mottagare: Ewa Ehrenborg

Dnr: 2-4437/2024

Sida: 1 (1)

**Karolinska
Institutet**

Förslag till Beslut

2024-12-04

Dnr: 2-4437/2024

Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå
Sammanträde 2024-12-16

Generativ AI – Råd och rekommendationer till studenter

Förslag till beslut

Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå
beslutar

att fastställa projektbeställningen Generativ AI – Råd och
rekommendationer till studenter,

att 200tkr av kommitténs dispositionsmedel för satsningar
(UL231021) överföres till KIB för projektets genomförande, samt

Delavstämning

Projektet "Generativ AI – råd och rekommendationer till studenter"
KU:s sammanträde, 6 mars 2025

Ingrid Andersson, Projektledare & Hanna Frank, Enhetschef
Universitetsbiblioteket, Karolinska Institutet

Slutrapport

Projektet "Generativ AI – råd och rekommendationer till studenter"
På VA 4 juni samt KU:s sammanträde, 9 juni 2025

Ingrid Andersson, Projektledare & Hanna Frank, Enhetschef
Universitetsbiblioteket, Karolinska Institutet

Vår agila arbetsgång:

- 1. Formulera värde och outcome för användarna**
Utgå ifrån befintliga AI-riktlinjer, lärarsidan om generativ AI
- 2. Samla in och analysera befintligt material/initial information:**
AI-riktlinjer, omvärldsbevakning, pilotenkät & pilotintervjuer med studenter och lärare. Skriv ner slutsatser så konkret som möjligt
- 3. Formulera hypoteser om användarna utifrån analysen**
- 4. Testa hypoteserna på användarna.**
Stämmer de inte? = Formulera om och testa nya
- 5. Utifrån hypoteserna: Skapa prototyper** som bidrar till outcome
- 6. Testa prototyperna på användarna**
- 7. Utvärdera:** Är outcome bättre/nådd? = Klart!
Gör om 5–7 tills outcome nåtts. Obs! Lågt hängande frukt

1. Formulera värde och outcome för intressenterna: Studenter och lärare. Utgå ifrån befintliga AI-riktlinjer, lärarsidan om generativ AI.

Riktlinjer för AI-användning som finns i några KI-program:

1. Studentens egna ansvar betonas
2. Många har inget övergripande formulerat

Lärarsidan om generativ AI från UoL på KI:

1. Studenter och lärare behöver utveckla sin AI-kompetens för att kunna nyttja dessa nya verktyg och undvika nackdelarna
2. Gränserna mellan fusk och innovativ akademisk användning av AI (akademisk hederlighet) är inte alltid tydliga
3. AI kan användas av studenter för att nå de "relationella" och "utvidgade abstrakta" nivåerna i SOLO-taxonomin, d v s analyserande reflektion och kritiskt tänkande.

Värde:

- Bidra till att studenterna har kännedom om hur generativ AI fungerar och hur de kan använda det i sina studier.

Outcome:

- Studenterna känner sig tryggare beträffande generativ AI i studiesammanhang.
- Lärarna känner att de har ett tydligt stöd att hänvisa studenter till för kännedom och kunskap om AI.

Hur mäter vi trygghet/kännedom?

- Gensvar från prototyptester
- De svarar rätt på våra quiz

2. Samla in och analysera befintligt material/initial information: AI-riktlinjer, omvärldsbevakning, pilotenkät & pilotintervjuer med studenter och lärare. Skriv ner slutsatser så konkret som möjligt

Om lärosäten – i Sverige och världen

- Få lärosäten har övergripande riktlinjer
- Studenternas eget ansvar betonas i riktlinjerna
- Råden är heterogena – AI presenteras både som hinder och som stöd för lärande
- Riktlinjer och råd om AI återfinns på olika ställen på lärosätenas webbar (medarbetarsidor, studentwebbar, språkstöd, bibliotek, IT, institutioner) och under olika ämnen/rubriker (AI, generativ AI, stöd, fusk & plagiat, tips & råd)

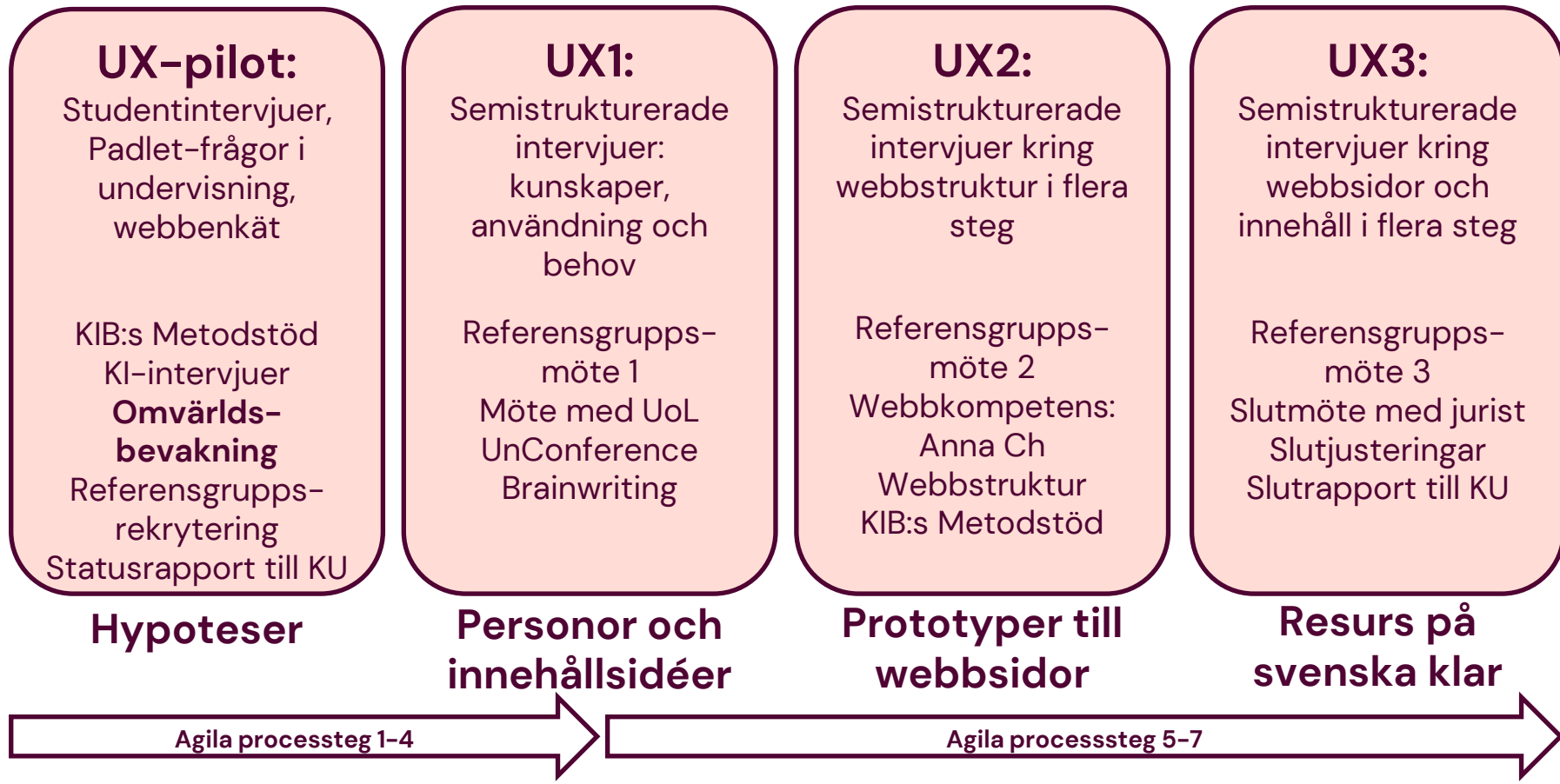
Om lärarna

- Användningen av AI är väldigt heterogen.
- Lärarna känner sig osäkra kring hur de ska hantera AI i undervisningen
- Lärarna upplever sig sakna stöd, både om hur AI fungerar och råd/regler kring användningen i utbildningen

Om studenterna

- Användningen av AI är väldigt heterogen: Från daglig till "bara testat"
- Vissa *_vill_* inte använda AI av etiska skäl
- De vet ej skillnaden mellan generativ AI och annan AI
- De saknar teknisk kunskap om hur AI-verktygen fungerar
- De har svårt att omsätta generella principer till konkreta exempel/i konkreta situationer
- De tycker det är svårt att orientera sig om vad som är tillåtet/otillåtet i användningen av AI i studierna

Användarnas behov – en UX-resa i flera steg

Våra sex hypoteser om studenterna

Vi tror att studenterna/vissa studenter...

- 1. inte vet hur AI fungerar eller förstår skillnaden mellan olika sorters AI,**
vilket leder till att de använder AI på icke-gynnsamma sätt.
- 2. saknar kunskap om hur man använder generativ AI,**
vilket leder till att de riskerar att feltolka eller felvärdera det de får från verktygen.
- 3. har olika uppfattningar om AI utifrån sociala, pedagogiska och etiska aspekter,**
vilket leder till att deras vilja/motivation till att använda AI skiljer sig åt
- 4. bär med sig kommentarer av typen "AI är fusk" eller "man får inte använda AI alls i studierna",**
vilket leder till att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI
- 5. tycker det är svårt att veta vad som gäller (olika i olika kurser) och var de kan hitta information om AI i studierna,**
vilket leder till att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt (disciplinärenden etc) alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI
- 6. tycker att det är svårt att generalisera utifrån riktlinjer och applicera i sin studievardag,**
vilket leder till att de känner sig osäkra att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt (disciplinärenden etc) alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI

Våra tre hypoteser om lärare

Vi tror att lärarna/vissa lärare...

- 1. är oroliga för hur AI påverkar studenternas lärande,**
vilket leder till att de tar "det säkra före det osäkra" och inte tillåter AI ens på sätt som skulle kunna vara gynnsamma för studenters lärande.
- 2. är oroliga för att inte kunna göra en rättssäker bedömning,**
vilket leder till att de tar "det säkra före det osäkra" och inte tillåter AI ens på sätt som skulle kunna vara gynnsamma för studenters lärande.
- 3. har mycket varierad kunskap och kompetens när det gäller AI, både gällande hur det fungerar till vad det kan användas och hur det kan användas & hanteras i utbildningen,**
vilket leder till olikhet mellan de olika utbildningarna och ojämlikhet i studenternas möjlighet att utveckla digital litteracitet.

Fyra "personor" – målgruppsbeskrivningar för att säkerställa perspektiv

A – Student som är rädd för att göra fel/fuska/inte lära sig

Beskrivning:

Studiefokuserad, ambitiös och studievän 20-årig fysioterapistudent som är osäker som vill "göra rätt" och är rädd för att bli anklagad för fusk eller plagiat och för att AI gör att hen inte lär sig.

Drivkrafter:

Viktigt att göra rätt och riktigt.

Smärtpunkter:

Har svårt att hantera när det inte finns några tydliga svar.

Viktiga behov:

- Tydlighet
- Veta hur AI kan användas på ett bra sätt utan att fuska

Stödbeteende:

Läser riktlinjer och letar efter tydliga svar. Har svårare för guider som lämnar utrymme för eget omdöme.

Matchande hypoteser:

3) har olika uppfattningar om AI utifrån sociala, pedagogiska och etiska aspekter, vilket leder till att deras vilja/motivation till att använda AI skiljer sig åt

4) bär med sig kommentarer av typen "AI är fusk" eller "man får inte använda AI alls i studierna" och

5) tycker det är svårt att veta vad som gäller och var de kan hitta information om AI i studierna, vilket leder till att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt (disciplinärenden etc) alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI.

6) tycker att det är svårt att generalisera utifrån riktlinjer och applicera i sin studievardag,

vilket leder till att de känner sig osäkra att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt (disciplinärenden etc) alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI

Funktionalitet för att möta behov:

- Konkreta exempel och citat
- Resursen i sig

Citat:

"Varje morgon när jag vaknar tänker jag att jag INTE ska använda AI men så hamnar jag där ändå. Men jag är jätterädd att jag inte lär mig nåt!"

B – Student som är teknik- och studieovan

Beskrivning:

Ca 44-årig student på SPEC-SSK som inte har pluggat på länge och sällan i sitt jobb använder dator – rätt teknikokunnig och – ovan.

Drivkrafter:

Vill bara bli klar. Föredrar att jobba med människor.

Smärtpunkter:

Lättstressad. Speciellt när det är ett nytt område eller ny teknik. Dåligt självförtroende.

Viktiga behov:

- Lättillgänglighet
- Avskalat (vill inte ha något extra, bara bli färdig med uppgifter)
- Förstå vad AI är och hur det kan användas

Stödbeteende:

Läser gärna steg-för-steg-guider som är tydliga, men allra helst vill hen ha någon bredvid sig som visar varje steg. Vill ha någon att "hålla i handen" genom processer.

Matchande hypoteser:

- 1) inte vet hur AI fungerar eller förstår skillnaden mellan olika sorters AI, vilket leder till att de använder AI på icke-gynnsamma sätt.
- 2) saknar kunskap om hur man använder generativ AI, vilket leder till att de riskerar att feltolka eller felvärdera det de får från verktygen.

Funktionalitet för att möta behov:

- Enkla guider och punktlistor
- Inte måsta läsa fördjupning
- Möjlighet att ställa frågor via biblioteket support: chatt, mejl, telefon och handledning

Citat:

"Det här verkar ganska krångligt och tar för lång tid. Kurslitteraturen är mer fördjupande."

C – Student som tror att hen kan (allt om) AI

Beskrivning:

En 25-årig tandläkarstudent som är höganvändare av teknik och AI privat och känner att det ofta blir stressigt i studierna och därför tar genvägar via AI

Drivkrafter:

Tar till sig ny teknik snabbt och är mer intresserad av resultat än process. Vill få saker gjort snabbt och mindre intresserad av sitt lärande.

Smärtpunkter:

Teknikoptimist på ett okritiskt vis. Blir hänförd av tekniska lösningar

Viktiga behov:

- Kunskap om vad AI är
- Förstå hur AI inte kan användas
- Lockbete för att ens gå in på sidan

Stödbeteende:

Testar sig fram/trial and error-approach. Inte speciellt intresserad av att läsa på om saker, eller manualer. Kastar sig hellre ut.

Matchande hypoteser:

- 1) inte vet hur AI fungerar eller förstår skillnaden mellan olika sorters AI, vilket leder till att de använder AI på icke-gynnsamma sätt.
- 5) tycker det är svårt att veta vad som gäller och var de kan hitta information om AI i studierna, vilket leder till att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt (disciplinärenden etc) alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI

Funktionalitet för att möta behov:

- Lockbete för att få in dem på sidan via t ex konkreta tips på användningsområden.
- Sporra till reflektion och akademisk hederlighet

Citat:

"AI är så bra och kommer att revolutionera allt! Jag sparar så mycket tid!"

D – Student med miljö- och politiskt engagemang

Beskrivning:

En 27-årig ambitiös Global Health-student som utöver studierna är aktiv i ideella föreningar

Drivkrafter:

Lever strikt efter politisk övertygelse. Allt hen gör är för att världen ska bli mer rättvis

Smärtpunkter:

Kan ibland förkasta saker instinktivt och för snabbt.

Viktiga behov:

- Detaljerad information om de olika verktygen.
- Kunskap om verktygens inverkan på miljö

Stödbeteende:

Läser gärna på och vill förstå vilka företag som ligger bakom olika verktyg, samt verktygens påverkan på miljön.

Matchande hypoteser:

3) har olika uppfattningar om AI utifrån sociala, pedagogiska och etiska aspekter, vilket leder till att deras vilja/motivation till att använda AI skiljer sig åt

4) bär med sig kommentarer av typen "AI är fusk" eller "man får inte använda AI alls i studierna", vilket leder till att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI

5) tycker det är svårt att veta vad som gäller och var de kan hitta information om AI i studierna, vilket leder till att AI används på icke-transparent och/eller ogynnsamt sätt (disciplinärenden etc) alternativt att de undviker att använda AI och därmed kan missa eventuellt hjälpsamma sätt att använda AI

Funktionalitet för att möta behov:

- Lockbete för att få in dem på sidan
- Kontextualisera verktygen
- Fördjupningsmöjligheter
- Relatera till KI development goals

Citat:

"AI är helt oetiskt. Det profiterar på enskilda människors hårda arbete och det är fruktansvärt för miljön. Jag litar inte på det på något sätt!"

Slutfeedback från referensgruppen

Helt rätt nivå!
Bra att den ger alternativ –
> "gör inte såhär" –> "gör
såhär istället"

Bra, relevant och lagom
mycket information till
studenter.
Bra både som stöd för de
som redan använder AI och
de som inte riktigt har vågat
komma igång.

Jättetrevlig sida!
Jag lärde mig mycket!

Jag är imponerad av
resultatet och hur ni lade
upp arbetet som ledde
fram till detta.
Jag kommer tipsa om
sidorna när jag
pratar om AI för olika
grupper framöver,
eftersom det finns
massor med matnyttigt
för andra målgrupper än
bara för våra studenter.

Texten är väl lite
negativ –> "såhär ska
du inte göra, varning
för att använda AI". Då
kanske studenten bara
går vidare och missar
massa information?

Både "Så kan du/kan du inte
använda AI" och
"Så får du"/"så får du inte"
är egentligen lite vanskligt
att skriva.
Men får är bäst och om det
följs av tydliga noteringar
att läraren bestämmer
funkar det bra.

Vi bytte till
"får generellt"
och stämde av
med juristerna

Vi förtydligade
texter

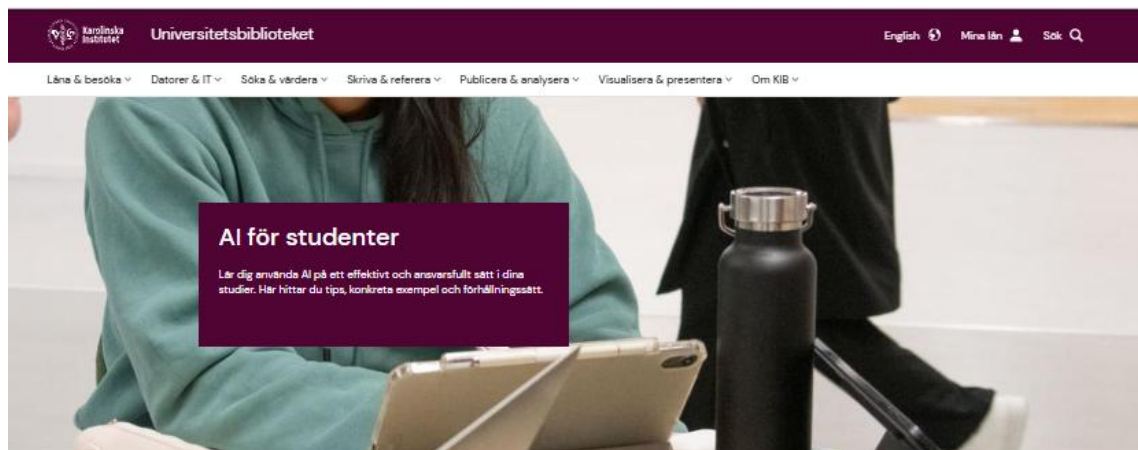
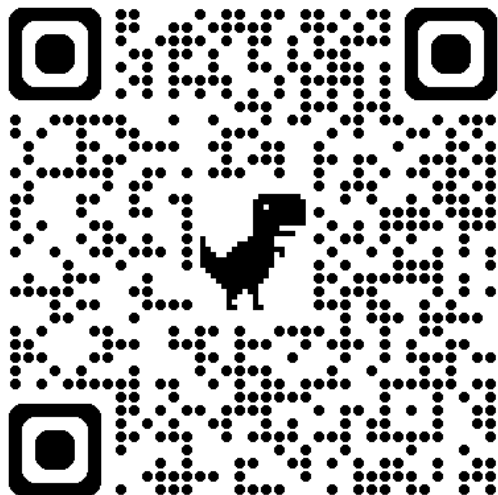
Vad händer med min
data när jag stoppar in
den --> Det är viktigt
att tydligt få med både
vikten av
datahantering – t ex
patientuppgifter – och
upphovsrätt.

Lyfta ut delen om
att skriva
promptar och ha
det samlat på
något ställe.
Behövs kanske
utvecklas pga att
det är svårt att
skriva promptar?

Vi gjorde om 6:e
ingången till
Prompta smartare

AI för studenter

<https://kib.ki.se/ai-for-studenter>

AI – så fungerar det

Vilka AI-verktyg kan du använda?

Hur påverkar AI miljön och samhället?

Söka information med AI

Hur kan du söka information med AI?

Kan jag lita på AI-baserade sökverktyg?

Skriva, läsa & sammanfatta med AI

Hur kan du använda AI i skrivandet?

Hur kan AI stödja läsning av akademiska texter?

AI och lärande

Hur påverkar AI ditt lärande?

Hur kan du använda AI för att skapa studiefrågor och ta anteckningar?

Konkreta exempel

Hur får du generellt använda AI i dina studier – och inte?

Hur kan du avgöra vad som är okej användning?

Prompta smartare

Hur promptar du effektivt?

Hur kan en promptmodell hjälpa dig?

Användning, spridning och framåt

- Nås via KIB:s webbplats och på många KI-sidor, bl a "AI på KI" på Medarbetarportalen.
- Används redan i många program som standard – ligger som länk i Canvas-kurser.
- Tas upp som en naturlig del i all undervisning från KIB.
- Förvaltning och utveckling: Webblärandegruppen, Enheten Informationskompetens på KIB
 - Quiz för självtest och användning i kurser.
 - Integrering i kursen *Academic Honesty Online* som används som obligatorium/"plagiatunderskrift".
 - UX:a slutprodukten – verifiera att värde och outcome nås
 - Byta namn? Fler än studenter vill använda...

**Karolinska
Institutet**